

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Spe & metu simul mortales esse in officio continendos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

vt peccatum suum impatientiā cumulent. Quapropter ibidem dicitur: *Appone iniquitatem super iniquitatem eorum, & non intrent in iustitiam tuam;* non enim digni sunt videre iustitiæ diuinæ arcana, vt, dum puniuntur, DEO dent gloriam, eūque, de æquitate laudent, qui vitam suam mille sceleribus refertam, volunt iactare, nolunt emendare. Bonis autem omnia cooperantur in bonum. Vnde, etiam in ipsis malis, DEVM agnoscunt bonum esse. Bonus enim est, qui plectit ad momentum, vt parcat in æternum. Hæc iudicia illius sunt; hoc regnum est eius, quod in hoc mundo, neque sine supplicijs, neque sine præmijs consistit; siue enim miserando succurrit, siue irascendo plectit, semper regnat DEVS, regitq; & sperantes metu, ne præsumant, & metuentes spe, ne deficiant, animūque despondeant.

Fructum eundem enucleatius ostendit D. Augustinus, his verbis. *Ex utroq; homines periclitantur, & sperando, & desperando: contrarijs rebus, contrarijs affectionibus. Sperando quis decipitur; qui dicit: bonus est Deus, misericors est Deus, faciam, quod mihi placet, quod lubet: laxem habenas cupiditatibus meis, impleam desideria anima mea. Quare hoc? quia misericors est Deus, mansuetus est Deus. Spe isti periclitantur. Desperatione autem, qui, cum inciderint in grania peccata, putantes, sibi iam non posse ignosci pœnitentibus, & statuentes, se ad damnationem, sine dubio, esse destinatos, dicunt, apud semetipsos: iam damnandi sumus, quare non, quod volumus, facimus? animo gladiatorum ferro destinatorum. idè molesti sunt destinati, iam enim, quod timeant, non habent, & vehementer timendi sunt. Istos desperatio necat, spes illos; inter spem & desperationem, fluctuat animus. Metuendum est, ne te occidat spes: & cum multum speras de misericordia, incidas in inuidiam. Metuendum est rursus, ne te occidat desperatio, & cum putas, iam tibi non ignosci, qua grania commisisti, non agas pœnitentiam, & incurras in iudicem sapientiam, qua dicit: Et ego vestrae perditioni superridebo. Quid ergo agit Dominus cum periclitantibus utroq; morbo? illis, qui spe periclitantur, hoc dicit: Ne tardes conuerti ad Dominum, neq; differas de die in diem, subito enim veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te. Illis, qui desperatione periclitantur, quid dicit? In quacung; die, iniquus conuersus fuerit, omnes iniquitates eius obliuiscar. Propter illos ergo, qui desperatione periclitantur, proposuit indulgentia portum: propter*

IV.
S. Augustin.
tract. 33. in
Euang.

Eccl. 5.

Ezech. 18.

4 Cap. I. Deum, nec sine iustitia, bonum; nec, sine bonitate, iustum esse.

illos, qui spe periclitantur, & dilationibus illuduntur, fecit diem mortis incertum. Inter spem & metum ergo vitiumus, vt vtrinque vtrumque conseruetur. Metus facit, ne spes erumpat in temeritatem: spes cauet, ne metus degeneret in desperationem. Spem porrò incendunt iudicia Diuinæ miserationis: metum iniiciunt cœlestis iræ, iustitiæque exempla. Sic homo in æquilibrio incedit, & *mediotutissimus* it ad æternitatem.

VI.

S. Chrysof.
hom. 3. in E-
pist. ad Phi-
lem.

Tertull. lib.
1. contra Ma-
cion. cap. 25.
Ibid. cap. 26.

Ioseph h. lib.
13. cap. 16.

Psal. 9. 8.

Clem. Alex.
1. Pædog. c. 8.

VII.

Theodoret.
part. 3. hist.
Eccl. cap. 11.
& 12.

Vnde clarum fit, quàm grauius hallucinatus sit Marcionita ille, qui idcirco bonitatem DEO abrogabat, quia videbat, ab illo plecti delinquentes: quem proinde D. Chrysofomus merito prolixè castigat. Qua in hæresi etiam ipse Marcion fuit, qui DEVM à Creatore distinguebat, quòd hic, non ille plesteret, atque idcirco bonus non esset, *immobilem*, vt ait Tertullianus, *ac stupentem Deum, consiliario Epicuro, commentus*; cum tamen certum sit, vt idem addit, *Deum non aliàs plenè bonum fore, nisi mali sit æmulus; vti boni amorem odio mali exerceat, & boni tutelam expugnatione mali impleat. Quis enim boni auctor, nisi & exactor?* Philippum Herodis Antipæ fratrem, qui præfuit 30. annis Trachonitidi, refert Iosephus, quoties domo progrediretur, iter cum paucis selectis fecisse comitibus, subsequente sella, in qua jus reddere solebat; ac si quis ex occurso opem eius imploraret, sine dilatione, mox, sellâ posita, residentem causas cognouisse, aut fontes damnaturum, aut absoluturum innoxios. Ad eundem modum DEVS *parauit in iudicio thronum suum*; neq; enim aliter tueretur innocentes, aut impios à sceleribus auerteret, quàm hac *agrotantium animarum diata*, vt ait Clemens Alexandrinus.

Itaq; non tantùm bona est diuina iustitia iniuriam patienti, sed etiam ipsi iniuriarum auctori, quem vel sanat, vel coercet, ne magis insanat. Est enim beneficium, alterum ab insania cohibere, & obstare, ne magis insanat. Theodoro teste, Iulianus Orientis Præfectus, iussu Iuliani apostatæ, cum alijs, templum Christianorum, ad sacra vasa diripienda, ingressus, sacrilegâ petulantia, aduersus sacram aram, instar canis, minxit: Euzoio insuper cum ab impudenti factio prohibere conanti excussissimum colaphum infregit, dicens: *Res Christianorum diuina cura ac prudentia prorsus esse destitutas*. Hæc illi impietas non diu impunita fuit.